ARREST VAN HET HOF (TWEEDE KAMER)
VAN 5 APRIL 1973 [1]

Luigi Giordano
tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen

Zaak 11-72

Samenvatting

Procedure — Niet-contractuele aansprakelijkheid — Verzoek om schadeloosstelling — Termijn — Verjaring

(EEG-Verdrag, art. 173 en 175; Statuut van het Hof EEG, art. 43)

Toepassing van de artikelen 173 en 175 van het EEG-Verdrag kan er niet toe leiden dat de verjaringstermijn van vijf jaren, vastgesteld in artikel 43, eerste volzin, van het Statuut van het Hof van Justitie van de EEG, wordt verkort.

In de zaak 11-72

L. Giordano, voormalig functionaris van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, ten deze vertegenwoordigd door P. Corso, advocaat te Palermo, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij mevrouw M. Belleri, 12, rue de Bragance,

verzoeker,

tegen

Commissie van de Europese Gemeenschappen, ten deze vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur G. Pincherle, als gemachtigde, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij haar juridisch adviseur E. Reuter, 4, boulevard Royal,

verweerster,

betreffende verzoek om schadeloosstelling,

1 — Procestaal: Italiaans.

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede Kamer),

samengesteld als volgt: P. Pescatore (rapporteuer), Kamerpresident, H. Kutscher en A. J. Mackenzie Stuart, Rechters,

Advocaat-Generaal: H. Mayras
Griffier: A. Van Houtte

het navolgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

I — Overzicht van de feiten

Overwegende dat de aan het geding ten grondslag liggende feiten kunnen worden samengevat als volgt:

De heer L. Giordano is, na van 23 maart tot 22 oktober 1964 bij de Commissie van de Europese Gemeenschappen een stage te hebben doorlopen, door haar bij overeenkomst van 8 december 1964 als hulpfunctionaris (categorie A, rang III, salaristrap 1), dat wil zeggen als wetenschappelijk medewerker op het Directoraat-generaal Vervoer, aangesteld voor de duur van een jaar, ingaande op 15 november 1964; die overeenkomst is door de Commissie telkens voor tijdvakken van drie tot zes maanden verlengd.

Een desbetreffende mededeling van 23 maart 1967 behelsde echter tevens de aanzegging van ontslag per 30 juni 1967; zijn dienstverband nam daarmede op die datum een einde.

Op 12 oktober 1968 vroeg hij van de Commissie schadeloosstelling wegens anciënniteit, wegens ontslag „zonder deugdelijke redenen" en wegens beweerdelijk geleden immateriële schade; dit verzoek werd bij brief van de voorzitter der Commissie van 21 januari 1969 afgewezen.

De heer Giordano stelt dat hij in november 1968 bijna als Italiaanstalig administrateur op de Documentatiedienst en Bibliotheek van het Hof van Justitie in dienst was genomen, hetgeen echter blijkens een hem op 6 december 1968 gezonden telegram van een ambtenaar dier instelling zou zijn afgestuit op inlichtingen, hem betreffende, die het Hof van de Commissie had ontvangen.

Op 7 oktober 1970 richtte de heer Giordano zich tot de voorzitter der Commissie met een verzoek om vergoeding van de schade welke hem zou zijn berokkend door de voorwaarden waaronder hem ontslag was verleend en door de rol welke de Commissie had gespeeld toen het Hof van Justitie besloot niet tot zijn aanstelling over te gaan; dit verzoek werd bij brief van de voorzitter der Commissie van 9 maart 1971 afgewezen.

In een brief van 10 februari 1971 heeft de heer Giordano door tussenkomst van zijn raadsman de Directeur-generaal Administratie der Commissie laten weten dat de opzegging van zijn aanstellingsovereenkomst zijns inziens een verkapt

disciplinair ontslag behelsde, dat in werkelijkheid was ingegeven door de redenen die zijn gebleken uit de te zijnen aanzien aan het Hof van Justitie verstrekte ongunstige inlichtingen; hij verbond daaraan het verzoek zijn rechtspositie opnieuw te bezien. De Commissie heeft daaraan geen gevolg gegeven.

II — Het procesverloop

Overwegende dat het procesverloop kan worden samengevat als volgt:

Op 22 maart 1972 heeft de heer Giordano het onderhavig verzoek om schadeloosstelling ingediend.

Bij akte van 26 april 1972 verzocht de Commissie ingevolge artikel 91 van het Reglement voor de procesvoering het Hof van Justitie om zonder behandeling van de zaak ten principale over de ontvankelijkheid van het beroep te beslissen — en het niet-ontvankelijk te verklaren —.

Verzoeker heeft in zijn opmerkingen van 29 mei 1972 het Hof verzocht de exceptie van niet-ontvankelijkheid te verwerpen en het beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren.

Het Hof (Tweede Kamer) heeft op rapport van de Rechter-Rapporteur en de Advocaat-Generaal gehoord, bij beschikking van 7 juni 1972 besloten de exceptie tegelijk met de zaak ten principale te behandelen.

Nadat er voor de voortzetting van de behandeling nieuwe termijnen waren gesteld, heeft de schriftelijke procedure een normaal verloop gehad.

Het Hof (Tweede Kamer) heeft op rapport van de Rechter-Rapporteur en de Advocaat-Generaal gehoord, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

Ter terechtzitting van 22 februari 1973 is verzoeker niet verschenen en heeft verweerster verklaard zich aan 's Hofs oordeel te refereren.

De Advocaat-Generaal heeft ter terechtzitting van 15 maart 1973 zijn conclusie genomen.

III — Conclusie van partijen

Overwegende dat *verzoeker* concludeert dat het den Hove behage

— de Commissie aansprakelijk te verklaren en haar te veroordelen tot betaling van hetgeen hij sedert december 1968 tot aan de uitspraak van het arrest op het Hof van Justitie aan salaris zou hebben ontvangen dan wel van een ander door het Hof vast te stellen bedrag;

— verweerster in de kosten te verwijzen.

dat de *Commissie* concludeert dat het den Hove behage

— het beroep niet-ontvankelijk of ongegrond te verklaren;

— verzoeker in de kosten te verwijzen.

IV — Middelen en argumenten van partijen

Overwegende dat de middelen en argumenten van partijen kunnen worden samengevat als volgt:

A — De ontvankelijkheid

De *Commissie* is van oordeel dat verzoeker via een verzoek om schadeloosstelling tracht het daarheen te leiden dat beschikkingen of handelingen waartegen niet meer kan worden opgekomen alsnog aan rechtscontrole worden onderworpen.

Met betrekking tot hetgeen in het verzoekschrift uitdrukkelijk of stilzwijgend word gesteld wil de Commissie het volgende opmerken:

a) Voor zover het verzoek betrekking heeft op het besluit van de Commissie

van 21 januari 1969, houdende afwijzing van het verzoek van 12 oktober 1968, is het niet-ontvankelijk omdat de termijn van artikel 91 van het Statuut van de ambtenaren is verstreken.

b) Voor zover het betrekking heeft op het besluit van de Commissie van 9 maart 1971, houdende afwijzing van het verzoek van 7 oktober 1970, is het niet-ontvankelijk omdat de termijnen van artikel 91 van het Statuut der ambtenaren en artikel 43 van het Statuut (EEG) van het Hof zijn verstreken.

c) Voor zover het uitsluitend strekt tot schadevergoeding op grond van de niet-contractuele aansprakelijkheid der Commissie, is het niet-ontvankelijk omdat de termijnen gesteld in artikel 43 van het Statuut (EEG) van het Hof, derde volzin, zijn verstreken. Alle beroepsgronden waren reeds te vinden in het verzoekschrift van 10 februari 1971, dat echter stilzwijgend is afgewezen, zodat het beroep binnen vier maanden moest worden ingesteld.

d) De eerdere verzoeken van 7 oktober 1970 en 10 februari 1971 hadden dezelfde strekking als het beroepschrift. Ongetwijfeld hebben zij de verjaringstermijn van vijf jaar geschorst; zij hadden echter tevens tot gevolg dat het beroep volgens de derde volzin van artikel 43 van het Statuut (EEG) van het Hof moest worden ingesteld binnen de termijn van twee maanden, genoemd in artikel 173 van het EEG-Verdrag, onderscheidenlijk binnen de termijn van vier maanden, genoemd in artikel 175. Dit is in casu kennelijk niet gebeurd.

Verzoeker betoogt dat aan de exceptie der Commissie een misverstand — nopens hetgeen hij met zijn verschillende verzoeken beoogde — ten grondslag ligt.

Op 12 oktober 1968, 7 oktober 1970 en 10 februari 1971 heeft hij alleen de wettigheid van zijn ontslag aangevochten; het onderhavig verzoek strekt tot vergoeding van de schade welke de Commissie hem heeft berokkend door aan het Hof van Justitie ongunstige inlichtingen te verstrekken en daarmede zijn aanstelling door het Hof te belemmeren.

Deze verschillende strekking blijkt met name ook uit het feit dat de omvang der verlangde schadevergoeding afhankelijk is gesteld van het salaris dat verzoeker sedert december 1968 op het Hof van Justitie had kunnen verdienen en niet van hetgeen hij sedert zijn ontslag (30 juni 1967) bij de Commissie aan salaris heeft gederfd.

Voorts worden de ongunstige inlichtingen welke de Commissie aan het Hof van Justitie heeft verstrekt in het verzoek van 10 februari 1971 genoemd als een der factoren waaruit a posteriori blijkt dat het ontslag welks nietigverklaring het voorwerp („petitum") van het verzoek vormt een disciplinair karakter heeft gedragen en in het verzoekschrift in rechte als het schadeveroorzakend feit, terwijl de onwettigheid van het ontslag alleen wordt genoemd om er nog eens op te wijzen dat hem daardoor opzettelijk schade is berokkend — het „petitum" is uitsluitend vergoeding van de geleden schade —.

Een „eerder gedaan verzoek" in de zin van artikel 43 van het Statuut (EEG) van het Hof ontbreekt dan ook; in de precontentieuze fase heeft hij alleen gevraagd zijn ontslag opnieuw in overweging te nemen en de niet-contractuele aansprakelijkheid der Commissie niet ter sprake willen brengen. Omdat de strekking van het verzoek in rechte niet dezelfde was als van de vroegere verzoeken, is in casu de eerste volzin van artikel 43 — waarin een verjaringstermijn van vijf jaren wordt gesteld — van toepassing. Het beroep is dus ontvankelijk.

B — Ten principale

Verzoeker betoogt dat de Commissie volgens artikel 215, tweede alinea, van het EEG-Verdrag gehouden is de schade te vergoeden welke hij door onwettig ontslag en benadeling in zijn loopbaan heeft geleden.

a) Wat de onrechtmatige daad betreft: volgens verzoeker gaat achter de onschuldige formulering van de brief der Commissie van 23 maart 1967 — waarbij zijn aanstellingsovereenkomst is verlengd en hem tevens ontslag is aangezegd — een ontslag om disciplinaire redenen schuil, waarbij de waarborgen welke de verdediging in artikel 76 van de regeling voor de andere personeelsleden worden geboden, zijn omzeild. De werkelijke beweegreden van dit ontslag is later uit de aan het Hof van Justitie verstrekte ongunstige inlichtingen duidelijk gebleken.

De Commissie heeft voorts verzoekers aanstelling door het Hof van Justitie verhinderd door te zijnen aanzien ongunstige inlichtingen te verstrekken betreffende feiten die tot een gedachtenwisseling — in plaats van ontslag — hadden moeten leiden. Door aan een mogelijke werkgever feiten mede te delen welke niet als vaststaand mochten worden beschouwd — aangezien betrokkene in strijd met artikel 76 van de regeling voor de andere personeelsleden niet in staat gesteld is zich te verdedigen — heeft de Commissie haar zorgvuldigheidsplicht in het maatschappelijk verkeer geschonden.

Die plicht geldt ook voor de verhouding tussen de instellingen der Gemeenschap. Een formeel gegeven — de hoedanigheid van orgaan of rechtspersoon van een instelling — kan niet tot een andere materiële kwalificatie leiden in dier voege dat een gedrag niet langer ongeoorloofd zou zijn alleen omdat het de verhouding tussen twee organen van hetzelfde lichaam en niet tussen twee verschillende rechtssubjecten betreft.

Daargelaten dat de instellingen van de Gemeenschap zich partiële rechtspersoonlijkheid zagen toegekend, komt het in casu niet op de verhouding tussen twee elkander opvolgende werkgevers aan, doch op die tussen een werkgever en een personeelslid; voor deze verhouding geldt het beginsel *alterum non laedere,* dat in casu impliceert dat geen uitdrukking mag worden gegeven aan een ongunstige beoordeling van persoon en werk van de werknemer.

Wanneer de overheid aansprakelijk moet worden gesteld, dan betreft volgens de algemene beginselen die aan het recht der Lid-Staten gemeen zijn en dus ook overeenkomstig artikel 215, tweede alinea, van het Verdrag — inzake de niet-contractuele aansprakelijkheid — de bewijslast het schadeveroorzakend feit en niet de schuld.

In casu mag op grond van de nauwe betrekkingen tussen instellingen der Gemeenschap worden aangenomen dat er buiten de gebruikelijke administratieve wegen en buiten de stukken om ongunstige inlichtingen over verzoeker zijn verstrekt. In ieder geval blijkt de ongeoorloofde aard van het gedrag der Commissie voldoende uit de tot staving van het beroep overgelegde stukken.

Meer mag van een particulier die een geding met de administratie voert niet worden verlangd; omdat alleen de administratie de beschikking over de officiële stukken heeft moet zij in verdergaande mate tot de bewijslevering bijdragen dan de rechter van particulieren kan verlangen. De bewijslast ondergaat daardoor wijziging; hij drukt niet langer alleen op de verzoeker, die met het leveren van een begin van bewijs kan volstaan.

b) Verzoeker betoogt dat het gedrag der Commissie tot belangrijke geldelijke schade heeft geleid — het vinden van een betrekking in het eigen land bleek zo moeilijk dat hij nog steeds werkloos is.

Een bewijsstuk daarvan kan hij niet overleggen, omdat er in Italië geen plaatsingslijsten (liste di collocamento) voor hoofdarbeiders bestaan. Daarom moet de regel dat negatieve feiten geen bewijs behoeven worden toegepast; zij moeten voor waar worden gehouden behoudens dat de wederpartij het tegendeel mag bewijzen.

c) Het oorzakelijk verband: ofschoon een gunstig advies van de Commissie geen uitdrukkelijke voorwaarde voor indienstneming door het Hof van Justitie was, hebben de door de Commissie ver-

strekte ongunstige inlichtingen het Hof daarvan doen afzien; welke andere redenen er mochten zijn geweest om hem niet in dienst te nemen, ongunstige inlichtingen zijn voldoende om die indienstneming te beletten.

Ten deze geldt het beginsel dat het schadeveroorzakend feit niet rechtmatig wordt wanneer blijkt dat de schade aan verschillende gelijktijdig optredende oorzaken moet worden toegeschreven en de andere oorzaken op zichzelf de schade niet kunnen veroorzaken.

De Commissie heeft het door haar bij te brengen bewijs niet geleverd; integendeel verzoeker heeft het bewijs geleverd van de ongunstige inlichtingen welke op zichzelf voor het uitblijven van zijn aanstelling bepalend zijn geweest. Het causaal verband is dus voldoende aangetoond.

De *Commissie* brengt in herinnering dat verzoeker tot staving van een schadevordering ex artikel 215, tweede alinea, van het EEG-Verdrag op drie fundamentele punten bewijs moet leveren: onrechtmatigheid, schade en causaliteit tussen onrechtmatigheid en schade. Op geen van deze punten is dit bewijs geleverd.

a) Wat de onrechtmatigheid betreft: verzoeker tracht juridische noties die in het Italiaanse administratieve recht thuis behoren en bovendien in casu niet ter zake doen te verheffen tot „algemene beginselen die aan het recht der Lid-Staten gemeen zijn".

Om aansprakelijk te worden gesteld moet de administratie zich, wanneer zij in ongunstige zin in de rechtssfeer van een ander ingrijpt, in strijd met het recht gedragen. Bij een bestuurshandeling is rechtmatigheidscontrole voorwaarde voor een schadevergoedingsaktie en blijft de bewijslast onveranderd op verzoeker rusten. Verzoeker noemt geen concrete en ter zake doende feiten waaruit de aan de Commissie verweten onrechtmatige daad zou kunnen blijken.

Tegenover de grief dat achter de opzegging van zijn contract een ontslag om disciplinaire redenen zou schuilgaan — welke redenen zouden zijn gebleken uit de aan het Hof van Justitie verstrekte ongunstige inlichtingen — zij vastgesteld dat de Commissie enerzijds geen enkel „bij wege van opzet of onachtzaamheid begaan plichtsverzuim" te zijnen laste heeft aangenomen en anderzijds aan derden in het geheel geen inlichtingen heeft verschaft welke hem hoe dan ook zouden kunnen benadelen.

De bijzondere aard van de betrekkingen tussen de instellingen der Gemeenschap maakt het twijfelachtig of er op het terrein van de communautaire overheid wel sprake kan zijn van het beginsel dat een werkgever zich van iedere ongunstige beoordeling van de werknemer moet onthouden. Het Hof van Justitie en de Commissie zijn twee instellingen van dezelfde Gemeenschap; zelfs wanneer men de stelling van verzoeker mocht aanvaarden, dan zou deze relatie op zich zelf reeds de grondslag ontnemen aan de grief dat de Commissie zich op ongeoorloofde wijze zou hebben gedragen.

Men kan trouwens aan de Commissie geen feiten verwijten die zich buiten de sfeer harer controlerende bevoegdheid voordoen. Volgens 's Hofs jurisprudentie kan de Gemeenschap alleen aansprakelijk worden gesteld voor handelingen die noodzakelijkerwijze uit de bevoegdheden harer instellingen voortvloeien en op grond van een rechtstreekse interne verhouding door haar diensten of personeelsleden worden verricht.

Een ogenblik aangenomen dat de Commissie zich op ongeoorloofde wijze zou hebben gedragen door aan het Hof van Justitie over verzoeker ongunstige inlichtingen te verstrekken, dan nog zou uit zijn persoonsdossier of uit de processtukken moeten blijken van een formeel verzoek om inlichtingen van de zijde van het Hof en van een officieel antwoord der Commissie. Daarvan is hier geen sprake. De Commissie kon dus onmogelijk aan het Hof gegevens verschaffen waaraan het ter beoordeling der door verzoeker gestelde omstandigheden iets heeft, terwijl verzoeker, op wie de be-

wijslast allereerst rust, geen enkel bewijs heeft bijgebracht.

b) Ook wat de schade betreft moest het bewijs door verzoeker worden geleverd.

Doch het bewijs dat verzoeker geheel of ten dele werkloos is ontbreekt ten enenmale. Hij stelt zulks, maar verstrekt geen enkel gegeven waaruit van enigerlei schade zou kunnen blijken. Omdat de bewijslast niet op de Commissie rust, gaat het niet aan van haar te verlangen dat zij bewijst dat er geen schade is geleden.

Verzoeker kan zeer wel, zonder dat de Commissie zulks weet, in de jaren waarin hij werkloos zou zijn geweest steeds *full time* hebben gewerkt, een vrij beroep hebben uitgeoefend dan wel bij de overheid of in de particuliere sector werkzaam zijn geweest.

c) Wat het causaal verband tussen de onrechtmatige daad en de schade betreft: tussen een aanstonds bij het aangaan van het contract voorzienbaar evenement als de opzegging en eventuele werkloosheid in Italië bestaat geen rechtstreeks causaal verband.

Verzoeker heeft ook in het geheel niet aangetoond dat hij op het punt stond bij het Hof van Justitie in dienst te treden. Uit niets blijkt dat het Hof hem wèl zou hebben aangesteld indien de Commissie gunstige inlichtingen over hem had verstrekt. Dit stond uitsluitend ter beoordeling dezer instelling. De gerechtvaardigde hoop te worden aangesteld levert nog geen grondslag op voor een verzoek om schadeloosstelling; omdat hij aan geen enkel vergelijkend onderzoek had deelgenomen mocht hij die hoop zelfs niet koesteren.

Omdat zelfs een onrechtmatig optreden van de Commissie op zijn mogelijke indiensttreding bij een andere instelling niet van invloed zou zijn geweest, kan hem daardoor geen schade zijn berokkend.

En het besluit van het Hof niet tot zijn aanstelling over te gaan houdt, als zelfstandige wilsuiting, geen rechtstreeks verband met het feit dat verzoeker in Italië zonder werk zou zijn.

Ten aanzien van het recht

1 Overwegende dat het op grond van artikel 215, tweede alinea, van het EEG-Verdrag ingestelde beroep daartoe strekt dat de Gemeenschap aansprakelijk zal worden gesteld ter zake dat verzoeker, wiens contract als hulpfunctionaris niet was verlengd, als gevolg van het feit dat de Commissie ongunstige inlichtingen over hem heeft verstrekt een door hem begeerde post op het Hof van Justitie niet zou hebben kunnen verkrijgen;

dat verzoeker deswege betaling verlangt van hetgeen hij sedert de maand december 1968 — toen zijn sollicitatie bij het Hof van Justitie ter zijde werd gelegd — tot aan de uitspraak van 's Hofs arrest aan salaris heeft gederfd, dan wel van een ander door het Hof vast te stellen bedrag;

De ontvankelijkheid

2 Overwegende dat het beroep volgens de Commissie niet-ontvankelijk is omdat het er in feite toe strekt dat besluiten waartegen niet meer kan worden

opgekomen, te weten de niet-verlenging van verzoekers contract en de afwijzing door de Commissie van geldelijke eisen welke hij deswege had gesteld, alsnog aan rechtscontrole worden onderworpen;

3 dat verzoeker zijnerzijds betoogt dat het verzoek strekt tot vergoeding van schaden geleden doordien hij niet bij het Hof van Justitie in dienst is genomen als gevolg van de slechte inlichtingen verstrekt door zijn vroegere werkgever die, „met onrechtmatige verbreking van het dienstverband niet tevreden", door zijn later gedrag het totstandkomen van een dienstverband met een andere instelling van de Gemeenschap heeft belet;

dat hij zulks in die zin toelicht dat ofschoon zijn verzoek alleen strekt tot vergoeding van beweerdelijk geleden schade, uit het hele vroegere gedrag van verweerder, „het onwettig ontslag daaronder begrepen", blijkt dat verweerder er op uit was hem te benadelen;

4 Overwegende dat het verzoek naar luid van het rekwest, zoals verduidelijkt in de mondelinge opmerkingen gemaakt in antwoord op het incidenteel verzoek der Commissie de ontvankelijkheid van het beroep betreffende, strekte tot toekenning van vergoeding van schaden en interesten wegens bepaalde gedragingen der Commissie na afloop van de arbeidsovereenkomst;

dat evenwel verzoeker, die de rechtmatigheid van het ontslag op zichzelf niet in rechte heeft bestreden, het niet onrechtmatig mag noemen noch ook zich mag beroepen op de voorwaarden waaronder het zou zijn verleend;

dat dit gedeelte van het betoog derhalve buiten beschouwing moet blijven, waarmede de door de Commissie opgeworpen exceptie van niet-ontvankelijkheid zonder voorwerp is geraakt;

5 Overwegende dat de Commissie zich er ter bestrijding van de ontvankelijkheid van het beroep, voor zover uitsluitend de aansprakelijkheid *stricto sensu* betreffende, voorts op beroept dat de termijnen van artikel 43 van het Statuut (EEG) van het Hof van Justitie zouden zijn verstreken;

dat verzoeker zich ook al op 7 oktober 1970 en 10 februari 1971 tot de Commissie zou hebben gewend met verzoekschriften waarbij hij in wezen hetzelfde verlangde als in het verzoek in rechte, zodat de termijn van artikel 43 van 's Hofs Statuut reeds voor de indiening van het rekwest zou zijn verstreken;

6 Overwegende dat dit middel van niet-ontvankelijkheid op een onjuiste uitlegging van artikel 43 van het Statuut berust;

dat volgens de tweede zin van dit artikel vorderingen tegen de Gemeenschap inzake niet-contractuele aansprakelijkheid verjaren vijf jaar na het feit dat tot de vordering aanleiding heeft gegeven;

dat de tweede en derde zin van het artikel uitsluitend op de stuiting der aldus vastgelegde verjaring betrekking hebben;

dat te dien aanzien wordt bepaald dat de verjaring wordt gestuit hetzij door het bij het Hof ingestelde beroep hetzij door een eerder gedaan verzoek, door de benadeelde tot de bevoegde instelling gericht, met dien verstande evenwel dat er in dit laatste geval van stuiting slechts sprake is wanneer het verzoek wordt gevolgd door een beroep, ingesteld binnen de termijnen genoemd in de artikelen 173 dan wel 175 van het Verdrag;

7 dat hieruit volgt dat de toepassing dezer bepalingen er in geen geval toe heeft kunnen leiden dat de verjaringstermijn van vijf jaren, vastgesteld in artikel 43 van het Statuut, eerste volzin, wordt verkort;

dat verzoeker het verzoek in rechte binnen deze termijn heeft gedaan, zodat het ontvankelijk is;

Ten principale

8 Overwegende dat, wil de grondslag van de aansprakelijkheid der Gemeenschap worden vastgesteld, verzoeker allereerst een aan het optreden van een der instellingen toe te schrijven schadeveroorzakend feit moet kunnen bewijzen;

dat hij te dien aanzien betoogt dat hij een serieuze kans heeft gehad als administrateur op de Documentatiedienst en Bibliotheek van het Hof van Justitie te worden te werk gesteld, doch dat hij die kans heeft gemist omdat de Commissie over zijn eerdere staat van dienst ongunstige inlichtingen zou hebben verstrekt;

9 dat hij evenwel noch voor het feit dat hij een kans had te worden aangeworven noch met betrekking tot de aard der inlichtingen die door de Commissie zouden zijn verstrekt enigerlei bewijs heeft kunnen verschaffen;

dat aan een door betrokkene overgelegd ontwerp van een door 's Hofs diensten opgemaakt stuk, dat een eventueel door hem te doorlopen stage betrof, doch slechts van interne en voorbereidende aard was, geen conclusies mogen worden verbonden;

10 dat verzoeker voorts een telegram van een ambtenaar van 's Hofs administratie heeft overgelegd, waarin hem te verstaan wordt gegeven dat zijn kansen op een post door „in Brussel ingewonnen inlichtingen" slonken;

dat uit vage en strikt persoonlijke telegram echter al evenmin blijkt dat er reeds tevoren contact was opgenomen of dat verzoeker naar een eventuele post zou hebben geïnformeerd;

11 dat hij tot staving van zijn beweringen geen enkel nader bewijs heeft geleverd of zelfs maar aangeboden;

dat het uitzicht op een post dat hij stelt te hebben gehad en de invloed welke beweerdelijk door de Commissie verstrekte ongunstige inlichtingen daarop zouden hebben uitgeoefend dan ook niet anders dan als gissingen zijn te beschouwen;

12 dat het verzoek derhalve moet worden verworpen, omdat verzoeker zelfs geen schijn van bewijs heeft geleverd van enig feit ter zake waarvan de Gemeenschap aansprakelijk zou kunnen worden gesteld;

Ten aanzien van de kosten

13 Overwegende dat volgens artikel 69, lid 2, van het Reglement voor de procesvoering de in het ongelijk gestelde partij in de kosten wordt verwezen;

dat verzoeker in het ongelijk is gesteld;

dat echter volgens artikel 70 van dat Reglement kosten door de instellingen gemaakt wegens door de personeelsleden der Gemeenschappen aanhangig gemaakte beroepen te haren laste blijven;

Gezien de stukken;

Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;
Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;
Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, met name artikel 215, tweede alinea;
Gelet op het Statuut van de ambtenaren, met name de artikelen 90 en 91;

Gelet op de regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden, met name artikel 73;
Gelet op het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Economische Gemeenschap, met name artikel 43;
Gelet op het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, met name de artikelen 69, 70 en 91;

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede Kamer),

rechtdoende:

1. **verwerpt het beroep;**
2. **verstaat dat elk van beide partijen de eigen kosten zal dragen.**

Pescatore Kutscher Mackenzie Stuart

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op vijf april negentienhonderddrieënzeventig.

De Griffier
A. Van Houtte

De President van de Tweede Kamer
P. Pescatore

CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL H. MAYRAS VAN 13 MAART 1973 [1]

Mijnheer de President,
mijne heren Rechters

1 — De feiten

De heer L. Giordano heeft drie jaar op de diensten van de Commissie van de Europese Gemeenschappen gewerkt. Na van maart tot oktober 1964 een stage te hebben doorlopen werd hij als hulpfunctionaris in categorie A (groep III, eerste klasse) te werk gesteld voor de tijd van een jaar, ingaande op 15 november 1964, en wel zulks bij een contract dat telkens drie- of zesmaandelijks werd verlengd. Hij werd als wetenschappelijk medewerker verbonden aan het Directoraat-generaal Vervoer, waar hij aanvankelijk waardering vond; vanaf oktober 1966 rees er echter twijfel omtrent zijn

1 — Vertaald uit het Frans.